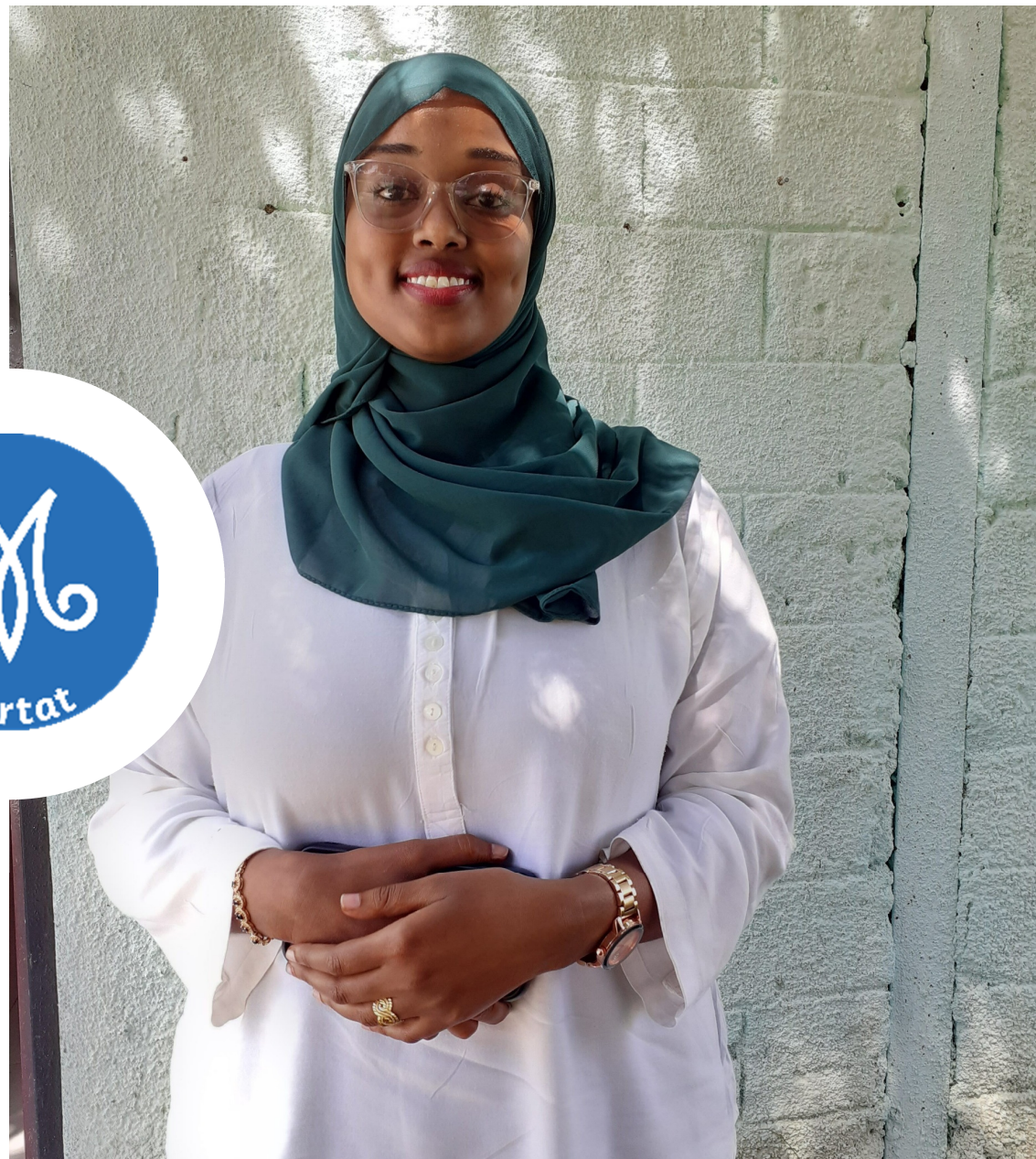

Keskeisiä tuloksia Marttojen hankkeista 2011-2025

Terhi Lindqvist
Marttaliitto
Syyskuu 2025

Marttaliiton kehitysyhteistyö

- Tehtävämme on edistää kotien ja perheiden hyvinvointia. Kotitalousneuvonta on yksi keino päästä tavoitteisiimme: yhdenvertaiseen ja kestävään, kaikille hyvään arkeen. Lisäksi teemme yhteiskunnallista vaikuttamistyötä.
- Suomen ainoa kotitalousalan järjestö, jolla on pitkäjänteistä omaa kehitysyhteistyötä.
- Pitkäaikaisimmin kehitysyhteistyötä tehnyt suomalainen naisjärjestö.
- Kotitalous kehityksen välineenä. Hyvä ravitsemus paikallista osaamista ja lähiruokaa hyödyntäen.
- Naisten oikeudet ja hyvinvointi, mukaan lukien oikeus omaan tuloihin ja seksuaalioikeudet.

YK:n kestävän kehityksen tavoitteet, joihin pyrimme vaikuttamaan

- Ei köyhyyttä.
- Ei nälkää.
- Sukupuolten välinen tasa-arvo.
- Ilmastotoekoja.
- Maanpäällinen elämä (luonnon monimuotoisuus).

Yleisiä tunnuslukuja

- Marttaliitto saanut ulkoministeriön tukea kehitysyhteistyöhön 45 vuoden ajan.
- Samaan aikaan martat ovat koko ajan keränneet omarahoitusosuutta työlle.
- Kohdataan vuosittain suoraan useita tuhansia tyttöjä ja naisia, joiden perheet nostavat välillisen kohderyhmän koon yli 10 tuhanteen vuositasolla. (Toiminnan vaikutus ulottuu yleensä yksilön ulkopuolelle, hänen perheeseensä.)
- Mitä em. kohtaaminen esimerkiksi tarkoittaa:
  1. koulutusta ja kerhotoimintaa (tytöt) ja
  2. ravitsemusneuvontaa, koulutusta ja pienlainoja tai apurahoja liiketoimintaan (aikuiset naiset).

Kamerun 2011-2021

- Matalan tulotason naisten ravitsemus- ja ruuanvalmistuskurssit: useita tuhansia naisia
- Naisten yrittäjyyden tukeminen koulutuksella ja pienlainoilla: 650 pienlainaa
- Koulutyttöjen itsetuntoa vahvistava ja tulevaisuutta rakentava kerhotoiminta: useita satoja tyttöjä
- Tietoisuus hyvästä ravitsemuksesta kasvoi ja tulotaso perheissä nousi, kun naiset oppivat tekemään businesssuunnitelmia ja hallinnoimaan sekä työpisteensä että kotitaloutensa rahaliikennettä paremmin.
- Koululaisten arvosanat paranivat ja itsetunto koheni
- Toimintaa toteutti Kamerunin kotitalousopettajien ja –neuvojen yhdistys ACESF-CA, joka on hankkeen päättymisen jälkeen kehittänyt nuorisotoimintaa ja prototyyppejä ravitsemus- ja yrittäjyystoiminnan koulutukseen sopivista sovelluksista.

Swazimaa 2014-2016

- Kotitalousopettajien täydennyskouluttaminen yhteistyössä Swazimaan yliopiston kuluttajatieteiden tiedekunnan kanssa: 30 kotitalousneuvojaa sai täydennyskoulutusta valitsemisensa teemoissa ensimmäistä kertaa valmistumisensa jälkeen.
- Suora tuki naisten ryhmille maaseudulla: kotitalousneuvojen antama koulutus heille ja työmateriaalien hankinta osuuskuntien käyttöön (mm. maapähkinävoin ja säilykkeiden valmistus)

Etiopia 2016-2025

- Etiopiassa EWDNA, pitkäaikainen kumppanimme. Kotitalouskurssit ovat vakiintuneet osaksi järjestön normaalia toimintaa. Yli 300 naista on osallistunut kahdella eri alueella kotitalouskursseille.
- Useat tuhannet naiset ovat saaneet vertaistukea ja oppineet lisää omista oikeuksistaan EWDNA:n kahviseremonioissa.
- Järjestö tarjoaa myös sosiaalityöntekijän palveluita naisille.
- Marttojen ja Kynnyksen antama tuki on vahvistanut EWDNA:a niin, että se on pystynyt myös saamaan uusia kumppaneita ja kasvattanut jäsenmääräänsä yli 11 000:een. Aluetoimistoja on 11 eri puolilla Etiopiaa.

Malawi 2017-

- Kumppanina Väestöliitto ja paikallinen nuorisojärjestö CYECE. Ehkäisemme sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa ja edistämme tyttöjen koulunkäyntiä ja turvallista kouluympäristöä. Martat tukevat äitiryhmien taloudellista voimaantumista. Esimerkkitulokset ovat vuodelta 2024:
- Hankkeessa järjestettiin naisryhmille koulutus taloudellisen voiton maksimoinnista (20 hlöä), neljä koulutusta seksuaaliterveydestä ja mielenterveydestä (124 hlöä), Marttojen kotipuutarhakoulutus ja sen seurauksena 28 Marttojen koulutuksen läpikäynyttä naista koulutti edelleen 128 naista luonnonmukaisen maanparannuksen ja kotipuutarhan teemoista. Yht. 300 hlöä.
- Säännölliset kouluissa tapahtuvat keskustelut sukupuoleen perustuvan väkivallan teemoista ovat tavoittaneet n. 500 nuorta.
- Vapaaehtoiset vertaiskouluttajat (miehiä ja naisia) tavoittivat 3505 ihmistä seksuaalisen ja sukupuoleen perustuvan väkivallan ehkäisemistä tukevilla viesteillä.
- Tavoitamme koulutuksissamme myös yhteisöjen uhreja tukevan verkoston, naisten foorumit, poliisifoorumin ja nuorisoverkostot.

Sambia 2022-2025

- Rahoitettu kahdeksaa vammaisten naisten ryhmää eri puolilla Sambiaa, jotta he voivat perustaa oman lainarahaston tai vahvistaa jo olemassa olevaa rahastoa.
- Kumppanijärjestöinä Vilole ja ZNAPD.
- Edistetty vammaisjärjestöjen mahdollisuuksia saada äänensä kuuluville valtakunnallisesti mm. lainsäädännössä.
- Pilotoitu kotitalousneuvontakursseja vammaisten naisten ryhmien parissa.

Somalimaa 2023-

- Koulutamme naisia ja heidän parissaan työskenteleviä järjestöjen aktiiveja: Ruuanvalmistuksen taidot, Ravitsemusneuvonta, Ammatilliset kurssit. Mukana paikalliset järjestöt
- Hankkeen yhtenä tavoitteena on luoda neljän vuoden aikana ravitsemuskouluttajien koulutuksen malli järjestöille ja kouluttaa 10 paikallisen järjestön edustajia vetämään koulutuksia. Kahden ensimmäisen vuoden aikana yhteensä 30 henkilöä 11 järjestöstä on koulutettu.
- Hargeisan yliopisto on luonut koulutusmallin, jota Marttaliitto on kommentoinut ja edelleen muokannut. Koulutuksen teemoina kokemusten vaihto, imetyksen tukeminen, diabetes- ja korkean verenpaineet ruokavaliot, havaintoesitykset ja sosiaalisen median käyttö kampanjoinnissa.
- Kahden ensimmäisen vuoden aikana ravitsemus- ja ruuanvalmistusneuvonnan piirissä oli 1334 naista.
- Ammatillista koulutusta on tähän mennessä saanut yhteensä 245 naista, joista useat eivät olleet aiemmin käyneet lainkaan koulua tai kouluvuosista oli kulunut paljon aikaa.
- Kaksi kolmasosaa koulutetuista naisista on jo työllistynyt.

Minun tarinani: Maryan Abdiwali Shaikhalib, Somalimaa

- "En ole elämässäni käynyt koulua. Hoidin lapsena vanhempieni karjaa. Barwaaqo-järjestön kuuden kuukauden ruuanvalmistuskurssi on ensimmäinen koulu mitä olen käynyt. Se innosti minua valmistamaan ruokia paitsi perheelle myös naapureille. Opin perinteisten kasvien käyttöä ruuanlaitossa.
- Olen kunnianhimoinen. Kolme vuotta sitten aloitin naisten lainaringissä. Lainarinkini lainasi minulle lisärahat ja rahoilla ostin ensi vuohen ja sitten kottikärryt, joita vuokraan ihmisille tavaroiden ja raaka-aineiden kuljetukseen. Nyt vuohia on jo seitsemän!
- Haluaisin oppia vielä lukemaan ja kirjoittamaan. Itselläni on kahdeksan lasta ja he käyvät kaikki koulua. Mieheni tienasi aiemmin perheen rahat mutta nyt minusta on tullut perheen pääasiallinen ansaitsija. Lisääkin haluaisin tienata. Nyt säästän omaan vesitankkiin."

Mitä rahalla saa?

Esimerkkihintoja Somalimaasta v. 2024

- 25 euroa: kuukausi ompelukurssia yhdelle naiselle (sisältää osuuden kouluttajan palkkiosta ja ompelumateriaalit)
- 30 euroa: kuukausi ruuanvalmistus /ravitsemuskoulutusta yhdelle naiselle (sisältää osuuden kouluttajan palkkiosta ja raaka-aineet)
- 175 euroa: starttipaketti ruuanvalmistus- ja leivontakurssin suorittaneelle opiskelijalle (työvälineitä oman yritystoiminnan käynnistämiseen)

Miten kehitämme lahjoittamista

- Mobilepay 24306. – Kokeile vaikka heti! Helppo lahjoittaa vaikka kahviraha marttaillassa.
- Lahjoittamisen sivut on uusittu: <https://www.martat.fi/lahjoita/>
- Kansainväliset martat on aivan keskeinen vaikuttaja piireissä ja yhdistyksissä.

*Kiitos kun pidät kansainvälistä yhteistyötämme
esillä kun tapaat marttoja, muita ystäviäsi - ja
päättäjiä. Kehitysyhteistyömme tarvitsee
tukijoita ja martat ovat tukijoista parhaita!*